

महाराष्ट्र शासन
GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
पशुसंवर्धन आयुक्तलय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-६७
COMMISSIONERATE OF ANIMAL HUSBANDRY
स्वायत्तर मेमोरिअल कॉलेज समोर, औंध पुणे ४११०६७

Maharashtra State, Opposite Spicer Memorial College, Aundh Pune ४११०६७

E-Mail : cah.livestockandpoultry@gmail.com

Telephone No.-020-25690480, 25690481, 25690485

"पशुसंरक्षणाच्या आकारावर धोरण उपचार, एका कॉलेजच्या अंतरावर: संपर्क टोल फ्री क्रमांक-११६२"

जा.क्र.: कुक्कुट -२/ प्र. क्र.३/१७५५२ /२०२२, पसं-१३, पुणे-६७, दि. १६/११/२०२३

प्रती

सह सचिव,
ग्राम विकास व पंचायत राज विभाग,
मंत्रालय, मुंबई-३२

विषय: कुक्कुटपालन करणाऱ्या शेतकऱ्यांच्या कुक्कुट शेड करिता आकारण्यात येणारा
ग्रामपंचायत कर शासन धोरणानुसार आकाराने बाबत

संदर्भ: १. या कार्यालयाचे पत्र क्र. कुक्कुट -२/ प्र. क्र.३/ /२०२२, पसं-१३, पुणे-६७, दि. १६/०७/ २०२३
२. उच्च न्यायालय, कर्नाटक राज्य यांचे दि. ०५/०९/२०२३ ची आदेश प्रत

उपरोक्त विषयास अनुसरून कुक्कुटपालन करणाऱ्या शेतकऱ्यांच्या कुक्कुट शेड करिता आकारण्यात येणारा ग्रामपंचायत कर शासन धोरणानुसार आकाराने बाबत या कार्यालयातर्फे संदर्भ क्र. १ च्या पत्रानुसार आपणास विनंती करण्यात आली आहे.

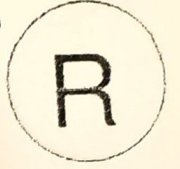
सदर बाबी करिता संदर्भ क्र. २ नुसार उच्च न्यायालय, कर्नाटक राज्य यांनी दि. ०५/०९/२०२३ रोजी शेतजमिनीवरील कुक्कुटपालन व्यवसाय हा व्यावसायिक उपक्रम नाही आणि त्यामुळे पंचायत कर आकारू शकत नाही असे आदेश दिले आहेत. त्यानुसार महाराष्ट्रातील कुक्कुट पालन करणाऱ्या शेतकर्यांकडून उपरोक्त प्रमाणे राज्यातही ग्राम पंचायती तर्फे कुक्कुट गृहांवर पक्के बांधकाम म्हणून आकारण्यात येत असलेला कर शासन धोरणानुसार आकारणे बाबत निवेदने प्राप्त होत आहेत.

सबब उच्च न्यायालय, कर्नाटक राज्य यांनी निर्देशित केले नुसार तसेच राज्यात कुक्कुट पालनास स्वतंत्र उद्योग न समजता तो "शेती" म्हणून समजण्यात येईल असे शासनाचे निर्देश आहेत. या बाबत संदर्भ क्र. २ अन्वये मा. उच्च न्यायालय, कर्नाटक राज्य यांचे आदेशाची प्रत संदर्भासाठी सादर करण्यात येत आहे.

(डॉ. हेमंत वसेकर मा.प्र.से)

आयुक्त पशुसंवर्धन

महाराष्ट्र राज्य, पुणे-६७

IN THE HIGH COURT OF KARNATAKA AT BENGALURU

DATED THIS THE 5TH DAY OF SEPTEMBER, 2023

BEFORE

THE HON'BLE MR JUSTICE SURAJ GOVINDARAJ

WRIT PETITION NO. 38871 OF 2016 (LB-TAX)

BETWEEN:

K NARASIMHAMURTHY
S/O LATE T KRISHNAPPA
AGED ABOUT 50 YEARS,
NAGASANDRA VILLAGE,
SONDEKOPPA POST,
BANGALORE NORTH TALUK
BANGALORE URBAN DISTRICT - 562123.

...PETITIONER

(BY SRI. V P KULKARNI, ADVOCATE)

AND:

1. SONDEKOPPA GRAMA PANCHAYATH
SONDEKOPPA POST,
DASANAPURA HOBLI,
BANGALORE NORTH TALUK
BANGALORE URBAN DISTRICT - 562123.
BY ITS SECRETARY

2. PLANNING & DEVELOPMENT OFFICER
SONDEKOPPA GRAMA PANCHAYATH
SONDEKOPPA POST, DASANAPURA HOBLI,
BANGALORE NORTH TALUK
BANGALORE URBAN DISTRICT - 562123.

...RESPONDENTS

(BY SRI. M PRADEEP, ADVOCATE FOR R1 & R2)

THIS WP FILED UNDER ARTICLES 226 & 227 PRAYING TO
DIRECT THE REFUND THE AMOUNT OF RS.59,551/- COLLECTED BY
THE SONDEKOPPA GRAMA PANCHAYATH FROM THE PETITIONER
VIDE ANNEX-D. QUASH THE NOTICE ISSUED BY THE SONDEKOPPA
GRAMA PANCHAYATH ON 20.9.2013 VIDE ANNEX-A AND ETC.,

THIS PETITION, COMING ON FOR HEARING, THIS DAY, THE COURT MADE THE FOLLOWING:

ORDER

1. The petitioner is before this Court seeking for the following reliefs:

- i. *Refund the amount of Rs.59,551/- collected by the Sondekoppa Grama Panchayath from the petitioner vide Annexure-D with interest.*
- ii. *Quash the notice issued by the Sondekoppa Grama Panchayath on 20.09.2013 in No.SO.GRA.Pa.28/13-14 vide Annexure-A in the interest of justice and equity.*
- iii. *Pass such other order or orders as may be deemed fit and necessary in the facts and circumstances of the case.*

2. The petitioner is the absolute owner of the agricultural land bearing No.35 measuring 4 acres situated at Nagasandra Village, Sondekoppa Post, Dasanapura Hobli, Bangalore North Taluk, Bangalore Urban District. The petitioner has set up a poultry farm in a portion of the said land and as such, with an intention to obtain electricity connection, the petitioner had approached the Karnataka Electricity Board, which then the Karnataka Electricity Board

requested for a 'No Objection Certificate' from the Gram Panchayat to be secured and furnished.

3. When the petitioner approached the respondent No.1, the respondent No.1 made a demand of Rs.1,37,602/- on the ground that the petitioner would be liable to make payment of taxes on the property as if it is an industry which has been run therein. The petitioner at that time having no option had made a payment of sum of Rs.59,551/- but after realizing that the respondent did not have any authority to call for or demand such payment has filed the above Writ Petition challenging the said levy.

4. Sri.V.P.Kulkarni, learned counsel for the petitioner would submit that:

4.1. There is no authority vested with the Panchayat for levy of any amounts as sought for in Annexure-A. Any levy can only be made in terms of Section 199 of the Karnataka Gram

Swaraj and Panchayat Raj Act, 1993 (for short, the Act') read in conjunction with Schedule IV thereof. Neither Section 199 nor Schedule IV permit or authorize the Panchayat to levy any fee on the poultry farm since the poultry farm is not an item, which is covered under Schedule IV.

4.2. He also relies upon a Circular dated 28.02.1997 to contend that poultry farming and dairy activities could be agricultural based activity and would not require conversion of land from agricultural to non-agricultural purpose for carrying out such activities.

4.3. He further relies upon the decision of the Division Bench of this Court in the case of ***State of Karnataka, Rep by its Secretary, Revenue Department and others vs. E.Bhaskar Rao***¹ to contend that irrespective of size of the poultry farm, there would be no

¹ ILR 2003 KAR 2064

requirement for conversion of land since it is an agricultural activity. On that basis, he submits that the Writ Petition is required to be allowed. The amount deposited by the petitioner is required to be refunded and the notice issued at Annexure-A is required to be quashed.

5. Sri.M.Pradeep, learned counsel for respondents No.1 and 2 would submit that:

5.1. Running of a poultry farm is a commercial activity and as such, poultry farm in a commercial building in terms of Clause A(ii) of Schedule IV attracts tax and it is in that background that the levy has been made in terms of Annexure-A and this power being vested under Schedule IV read with Section 199 of the Act, the petitioner cannot challenge the same.

6. Heard Sri.V.P.Kulkarni, learned counsel for the petitioner and Sri.M.Pradeep, learned counsel for respondents No.1 and 2 and perused papers.
7. A short question that would arise for consideration of this Court is whether a poultry farm would be a commercial activity and the building used for the poultry farm would be a commercial building in terms of Clause A(ii) of Schedule IV of the Karnataka Gram Swaraj and Panchayat Raj Act, 1993?
8. Clause A of Schedule IV of the Act deals with Tax on Buildings. It sub-classifies the Buildings into Residential Buildings and Commercial Buildings. It is in that circumstances that the levy as prescribed in the Column 2 thereof has been specified. That is if any building is used for residential purpose, then the levy could be made on residential basis and if the building is used for commercial purpose, then the

levy could be made on commercial basis in terms of Clause A(i) and Clause A (ii) respectively.

9. As observed by this Court in **E.Bhaskar Rao's** case supra, a poultry farm is an agricultural activity and does not require the land to be converted to a commercial purpose for putting up a construction thereon and usage thereof for such business. If that be so, a building which had been put up on an agricultural land cannot be said to be a commercial building coming under Clause A(ii) of Schedule IV. The land continues to be an agricultural land and the poultry farm activity cannot be said to be a commercial activity entitling the Panchayat to levy any tax let alone under the said provisions.
10. Schedule IV does not contain any other classification of a poultry farm entitling the Panchayat to levy any tax. In that view of the matter, I am of the considered opinion that poultry farm being run on an

agricultural land not being a commercial activity but being an agricultural activity, the Panchayat would not have any power to levy any tax in terms of Schedule IV read with Section 199 of the Act. Hence, I pass the following:

ORDER

- i. The Writ Petition is allowed, a certiorari is issued.
- ii. Notice dated 20.09.2013 issued by respondent No.1 - Sondekoppa Gram Panchayat at Annexure-A is hereby quashed.
- iii. Respondent No.1 - Sondekoppa Gram Panchayat is directed to refund the amount of Rs.59,551/- deposited by the petitioner within a period of six weeks from the date of receipt of copy of this order.

**Sd/-
JUDGE**

माननीय,

:- सचिव साहेब

ग्राम पंचायत भेंडाळा ता. सावनेर,

अर्जदार :- सौ. शोभा हरीभाऊ गमे (सर्वे नंबर 402 भेंडाळा)

विषय :- पोल्ट्री टॅक्स माफी बाबत.

महोदय,

मी वरील अर्जदार सौ. शोभा हरीभाऊ गमे सर्वे नंबर 402 भेंडाळा येथे माझ्या शेतात पोल्ट्री फार्म असून त्या वर 31,000 हजार रुपये वार्षिक टॅक्स लावलेला आहे. पोल्ट्री फार्म वर लावलेला टॅक्स सचिव साहेबानी घर टॅक्स म्हणून लावला आहे. व पोल्ट्री फार्म हा व्यवसाय शेती पूरक असून याला सरकारी मान्यता मिळाली आहे तरी त्यावर कोणत्याही प्रकारचा टॅक्स लागू होत नाही.

याबाबतीत पशु संवर्धन आयुक्त पुणे यांचे ग्राम विकास व पंचायत राज विभाग सहसचिव याना लिहिले पत्र व कर्नाटक हायकोर्ट यांनी दिलेला निर्णय आहे तरी आपण मला पोल्ट्री फार्म च्या टॅक्स मधून मुक्त करावे हि विनंती.

धन्यवाद

दिनांक 6/2/2024

पत्र संवर्धन आयुक्त पुणे
कर्नाटक हायकोर्ट निर्णय.

अर्जदार

S. H. Gome

सौ. शोभा हरीभाऊ गमे

आवक. 93
21/28

(नमुना नं. ९ क)

बिल नं.

करांची मागणी पावती

67

(मुंबई गा. अ. १९५८ कलम १२९ (१) अन्वये)

कार्यालय ग्रामपंचायत — भेंडाळ

श्री — शोभा हरीभाऊ डामे

श्रीमती

गाव — भेंडाळ — वार्ड नं. — ३ — नगर/मोहल्ला — — यांस

कळविण्यात येते की आपले कडून मालमत्ता (घर क्र.) — ३६४ — याबद्दल

सन २०२३-२०२४ करिता खालीलप्रमाणे रक्कम वसुली योग्य आहे.

अ. क्र.	करांची नावे	मागील बाकी रुपये	चालू कर रुपये	एकूण रुपये
१.	इमारत कर	८२०३५ = ३९०९५ = ९२०९३० = ०	३९०९५ = ३९०९५ = ९२०९३० = ०	९२०९३० = ०
२.	जमिनी कर			
३.	दिवाबंदी कर			
४.	आयुक्त्ये रक्षण कर			
५.	सामान्य सफाई कर			
६.	बंदी कर			
७.	संडस कर			
८.	सामान्य पाणी कर			
९.	विशेष पाणी कर			
१०.	नोटीस फी			
११.	अधिपत्राची (वॉरंट) फी			
१२.	इतर			
१३.	५ % दंड			
	एकूण:	८२०३५ = ३९०९५ = ९२०९३० = ०	३९०९५ = ३९०९५ = ९२०९३० = ०	९२०९३० = ०

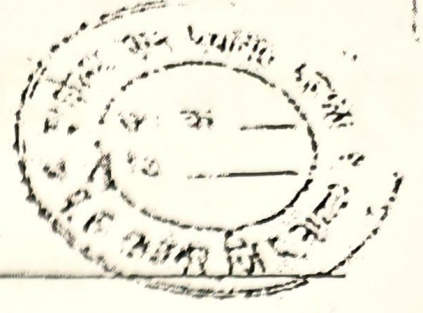
टीप: हे बील आपणांस प्राप्त झाल्यापासून देय रकमांचा भरणा ३० दिवसांचे आत करावा. अन्यथा ग्रामपंचायत अधिनियमांच्या कलम क्र. १२९ (२) अन्वये आपल्यावर मागणी बजावण्यात येईल. हे बील मिळाल्याबद्दल खालच्या डुप्लीकेट प्रतिवर आपली सही करावी.

दिनांक : १०/९/२०२३

ग्रामपंचायत
ग्राम पंचायत भेंडाळ
प्र.स. सावनेर

नमुना - 'अ'

मागणीच्या लेखाचा नमुना
(नियम ३ पहा)

श्री. शोभा हरीभाऊ ठाणे

राहणार भेंडाळ

यांस

नोटीस देण्यांत येत आहे की,

भेंडाळ

येथील ग्रामपंचायत

श्री शोभा हरीभाऊ ठाणे याजकडे ए३६३ = १२०१३० = ००

बद्दल लुखाबद्दल यांजकडून दिनांक ०१/०४/२०२३

रोजी सुरू होणाऱ्या आणि दिनांक ३१/०३ २०२४ रोजी संपणाऱ्या

एक वर्षाच्या मुदतीसाठी येणे असलेली १२०१३० रुपयांच्या रकमेची मागणी करित आहे आणि ह्या लेखाची बजावणी केलेल्या तारखेपासून तीस दिवसांच्या आंत उक्त रक्कम व या मागणीच्या लेखाबद्दलची फी रु. पेसे

भेंडाळ येथील ग्रामपंचायतीच्या कार्यालयांत भरण्यांत आली नाही किंवा ती न भरण्याबद्दल पंचायतीची खात्री होईल, अशा रितीने पुढे कारण दर्शविण्यांत आले नाही तर ती रक्कम स्वर्चासह वसूल करण्यासाठी जप्तीचे अधिपत्र काढण्यांत येईल.

दिनांक २६/१२/२०२३ २०

भेंडाळ

येथील पंचायतीच्या आदेशावरून

सही

M. Bhulavi

सरपंच

ग्राम पंचायत भेंडाळ
सरपंच (किंवा यथास्थिती उप-सरपंच)
पंचायत समिती सावनर

(+ येणे च्या संबंधाने यथास्थिती अधिनियमान्वये किंवा नियमान्वये) किंवा उपविधिन्ये पंचायतीस येणे असलेल्या करांच्या किंवा रकमेच्या प्रकाराचे वर्णन लिहावे.